

Studia Biblica Slovaca

Ročník 6

2014

Číslo 1

Offprint

Studia Biblica Slovaca je časopis zameraný na skúmanie Svätého písma Starého a Nového zákona predovšetkým zo stránky filologickej, historickej, exegetickej a teologickej.

Ročník VI (2014), číslo 1

Vydáva Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Kapitulská 26, 814 58 Bratislava 1, IČO 0039786510.

Šéfredaktor: Blažej ŠTRBA (Badín)

Redakčná rada: Jaroslav BROŽ (Praha, CZ) – Peter DUBOVSKÝ SJ (Roma, I) – Pavol FARKAŠ (Nitra) – Juraj FENÍK (Košice) – Sr. Júlia Daniela ISKROVÁ OP (Ružomberok) – Róbert JÁGER (Košice) – Jozef JANKOVIČ (Bratislava) – Róbert LAPKO (Košice) – Libor MAREK (Roma, I) – Milan SOVA (Bratislava) – Peter ŠOLTÉS (Oestrich-Winkel, D) – Jozef TIŇO (Bratislava) – František TRSTENSKÝ (Spišské Podhradie) – Pavel VILHAN (Badín) – Sr. Gabriela Ivana VLKOVÁ OP (Olomouc, CZ)

Za lektorovanie všetkých článkov zodpovedá redakčná rada.

Výkonný redaktor: Martina Korytiaková

Jazyková úprava: Anna Viglašová

Obálka: Michal Martinka

Na príprave publikácie sa podieľali aj Sinéad Martin a Milan Tomaga.

Príspevky v slovenčine alebo češtine, alebo knihy na recenziu prosíme adresovať na jednu z adries: Redakcia *Studia Biblica Slovaca*, Banská 28, 976 32 Badín (Slovakia), tel.: (00421) 048/418 26 02, redakcia@biblica.sk, www.biblica.sk,

František Trstenský, Teologický inštitút, Spišská Kapitula 6, 053 04 Spišské Podhradie (Slovakia), tel.: (00421) 053/419 41 80, f.trstensky@gmail.com.

Príspevky sa požadujú v elektronickej podobe (najlepšie pripojeným dokumentom e-mailu), podľa možnosti v textovom editore Microsoft Word (formát A4, typ písma Times New Roman, riadkovanie 1,5). Ak sú používané iné fonty písma pre hebrejčinu a gréčtinu ako v programe BibleWorks, tak upresniť aké, prípadne preposlať používaný font spolu s príspevkom. Príspevok typu štúdia, poznámka alebo reflexia musí byť doplnený zhrnutím nie dlhším ako 150 slov a jeho anglickou verzou, anglickým názvom príspevku, max. piatimi kľúčovými slovami v slovenčine a angličtine, zoznamom bibliografie podľa bibliografického štýlu a kontaktom na autora príspevku. Nevyžiadané rukopisy sa nevracajú. Redakcia si vyhradzuje právo upraviť titulok a vykonať potrebnú jazykovú a štylistickú úpravu prijatých príspevkov. Viac na www.biblica.sk.

Objednávky môžete posilať na mailovú adresu vydavateľa (kniznica@frth.uniba.sk), redakcie (redakcia@biblica.sk) alebo knižnice Kňazského seminára sv. Františka Xaverského v Badíne (kniznica@xaver.sk).

Články časopisu sú abstrahované v troch svetových periodikách: *Old Testament Abstracts* ISSN 0364-8591, *New Testament Abstracts* ISSN 0028-6877 a *Elenchus of Biblica*.

S povolením Arcibiskupského úradu v Bratislave zo dňa 3. júna 2014

Prot. N. 2229/2014

Studia Biblica Slovaca

Printed in Slovakia, 6/2014.

Vychádza dvakrát do roka.

Cena: 6 €

ISSN 1338-0141

EV 3744/09

Nový rektor Pápežského biblického inštitútu

Pápež František vymenoval 21. mája 2014 nového rektora Pápežského biblického inštitútu v Ríme. Stal sa ním P. Michael Francis Kolarcik SJ, ktorý do trojročného funkčného obdobia nastúpi 17. septembra 2014. P. Kolarcik je Kanadčan slovenského pôvodu, narodený v Britskej Kolumbii v roku 1950. Ako hosťujúci profesor pôsobil aj na Slovensku.

Redakcia *StBiSl* blahoželá P. M. F. Kolarcikovi SJ k jeho zvoleniu do funkcie rektora PBI v Ríme a praje mu veľa múdrosti a vytrvalosti v dobrom.

Blažej Štrba

Professor Massimo Grilli na Slovensku

Katolícke biblické dielo už niekoľko rokov organizuje prednášky zahraničných biblistov, ktorí prichádzajú na Slovensko podeliť sa o svoje skúsenosti a poznanie Božieho slova. Bude tomu tak aj v tomto roku, aj keď na rozdiel od predchádzajúcich rokov pozvánka nebola nasmerovaná do Jeruzalema, ale do Ríma. Pozvanie prijal don Massimo Grilli, profesor Pápežskej univerzity sv. Gregora v Ríme, a navštívi Slovensko v dňoch 6. – 11. októbra 2014.

Prof. Massimo Grilli dokončil licenciátne (1983) a neskôr doktorandské štúdium (1992) na Pápežskom biblickom inštitúte v Ríme. Od roku 1988 pôsobí na Pápežskej univerzite sv. Gregora v Ríme, najprv na Inštitúte náboženských vied a od roku 1998 ako profesor Teologickej fakulty, kde v rokoch 2001 – 2012 viedol katedru biblickej teológie. Hlavnou témou jeho vedeckej a pedagogickej činnosti sú synoptické evanjeliá. Venuje sa tiež problematike pragmatickej lingvistiky a jej aplikácie na biblické texty. V rámci tejto oblasti spolupracuje ako vedecký direktor na projekte *Evangelium und Kultur (Evanjeliium a kultúra)*¹. Z bohatej publikačnej činnosti profesora uvádzame nedávno vydané knihy a štúdie: *L'impotenza che salva. Il mistero della croce in Mc 8,27–10,52. Lettura in chiave comunicativa*, Bologna, 2009; *Das Matthäus-Evangelium. Ein Kommentar für die Praxis*, Stuttgart, 2010 (v spolupráci s Cordula Langner); *Scriba dell'Antico e del Nuovo. Il Vangelo di Matteo*, Bologna, 2011; «Paradosso» e «mistero». *Il Vangelo di Marco*, Bologna, 2012; *L'opera di Luca: 1. Il Vangelo del viandante*, Bologna,

¹ Internetová stránka projektu je www.evangeliumetcultura.org.

Contents

Treaties

Adriana ALEXYOVÁ

The development of the theories on development of the biblical monotheism and the theory of Mark S. Smith 1-22

Federico GIUNTOLI

The eternal contradictions of David. The case of 2Sam 24:1-25 23-40

Blažej ŠTRBA

From contemplation to the praise of the winged guardian.
A theological shift inside the Psalter in Ps 63:3-4 41-69

Jozef TIŇO

Chronicles and the Final Edition of the Psalter: Comparing
the Theologies 70-80

Juraj FENÍK

ἐὰν ὕψωθῶ ἐκ τῆς γῆς: Jesus on the shore in John 21 81-111

Abstracts and reviews 112-133

Communications and references 134-136

Obsah

Štúdie

Adriana ALEXYOVÁ

Vývoj teórií o vývoji biblického monoteizmu
a teória Marka S. Smitha 1-22

Federico GIUNTOLI

Večné Dávidove protirečenia. Prípad v 2 Sam 24,1-25 23-40

Blažej ŠTRBA

Od pohľadu k oslave okrídleného ochrancu. Teologická zmena
v žaltári prostredníctvom Ž 63,3-4 41-69

Jozef TIŇO

Knihy kroník a záverečná edícia žaltára: konfrontácia
rozdielnych teológií 70-80

Juraj FENÍK

ἐάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς: Ježiš na zemi v Jn 21 81-111

Abstrakty a recenzie 112-133

Správy a oznamy 134-136